

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

ABEURANT L' ANIMAL

(Inst. Rus, colaborador artístich de LA ESQUELLA)

—¡Hola!... ¿No tens sed?... ¿Potser hi pendrías quatre anissos?

PRECEPTES HIGIÉNICHS

L' exercici de las armas convé en totas las edats.

CRÓNICA

JA las han tretas del vestibul de la Casa gran las llistas enredadas y emporcadas ofertas als electors que haguessin tingut la curiositat de anarlas á examinar. Allí s' han estat deu días ab las sevas nits corresponents, casi tant á las foscas de día com de nit, perque la claror que dona vida y alegría no es pas lo que sobra en aquella arquitectónica cofurna, colocada entre una escala de honor y un'altra escala noble, y perfumada tot' hora per las emanacions d' estable, provenients de la immediata quadra dels caballs de la guardia municipal montada. Allí s' han estat mortas de riure.

Tots els poders públichs, segóns prescripció de las lleys vigents, emanen de aquellas llistas comprensivas dels noms dels ciutadans ab dret á emetre 'l seu vot, ó sigan tots els majors d' edat que portin dos anys de residència á Barcelona. Per aquest motiu deurían ser miradas ab el mateix respecte ab que 'ls creyents contemplan un sagrari. No haurían de tenir mácula, ni defectes, per redundar tota irregularitat en dany del dret mes respectable, del dret popular per escelencia.

Y en garantía de qu' están bé y conformes, no ja tant sols en el vestibul de la Casa gran haurían d' exposarse pel curt período de deu días. Barcelona es una ciutat de unas 600,000 ánimas, té una extensió inmensa, y es una insensatés pretendre que tots els electors compareguin al edifici de la Plassa de Sant Jaume á examinar si 'ls han continuat á las llistas pera produhir en cas de no figurarhi la corresponent reclamació. Las llistas de cada districte deurían exposarse á la porta de cada una de las tenencias de arcaidía, y las de cada barri á la porta del domicili de cada arcalde de barri. Ja sé que la ley, igual pels poblets de quatre casas com per las capitals de mes de mitj milió de habitants, no s' ha recordat de prescriureho aixís; pero tampoch ha prohibit la facultat de ferho, puig si prohibís el donar facilitats al públich pera la depuració de las aludidas llistas, la ley sería la negació del dret.

Brutas y plenas de errors varen ser exposadas y plenas d' errors y brutas las pujaren diumenje de la cofurna del vestibul, á la cofurna de las oficinas, á disposició de la Junta municipal del Cens, composta en sa majoría de personas interessadas en que subxisteixin els clássichs embolichs.

¿De quína manera s' ha fet efectiva la circular del ministre de la Governació Sr. Moret encomanant als gobernadors qu' invitessin als representants de las

agrupacions políticas á coadjuvar á la depuració de las llistas electorals?

Senzillament, per medi de un ofici fentlos present el desitj del ministre, pero sense senyalarlos día, ni hora, sense indicarlos la manera de que poguessen practicarho. Una broma més afegida á las moltas bromas que s' usan en aquests cassos.

¡Quín tip de riure devia ferse 'l Sr. Larroca quan firmava aquells oficis!

¡El mateix tip de riure, si fá ó no fá, que 's faría 'l Sr. Moret al expedir aquella circular!

Ja se sab que aquí de lo que 's tracta sempre es de cubrir las apariencias, y una circular y uns quants oficis mes ó menos, venen á ser la fórmula qu' emplean els prestidigitadors, quan al disposarse á realisar un escamoteig, li diuhen al públich ensenyant-li las mans:—*Señores: manos limpias!*

**

L' any passat, sent arcalde 'l Doctor Robert, va excluhirse de las famosas llistas y de un sol cop, la friolera de 27,000 noms en sa majoría imaginaris que hi figuravan indegudament. La qüestió vá passar á la Diputació provincial, y las 27,000 exclusions sigueren desaprobadas.

Diumenje, 'l Sr. Buxó, membre de la Junta del Cens, volia saber que havia fet l' Ajuntament pera sostenir l' acort de aquella justa exclusió, y per mes que bregá y perfidiá no va poderne treure l' aygua clara. Citá entre altres el fet de una casa, qu' encare está per construhir en un carrer de un dels pobles agregats á Barcelona, y en la qual hi apareixen vint y tants electors que ningú sab qui son. Y se li respongué que 's tindria en compte la seva reclamació.

Y podrá ser que 's treguin de las llistas els vint y tants electors de la casa imaginaria denunciada pel Sr. Buxó; pero hi quedarán els dels centenars de casas pel mateix istil que ningú s' ha cuydat de denunciar una per una, ab lo qual tindré qu' en las próximas eleccions de diputats á Corts, alguns milers d' electors de camama, domiciliats en un sens fi d' edificis imaginaris, emitirán el seu vot, encarnats en els galifardeus de las rodas organisadas pels tupinaires.

Tals son els progressos realisats en materia d' eleccions, que aixís com avants la gracia consistía en fer votar als morts, avuy la gracia consisteix en fer donar el vot als qu' encare no han nascut. Y l' efecte es més segur: perque aixís com els difunts, al partir de aquest mon sempre deixan un qu' altra conegut, als qu' encare están per naixer, no 'ls coneix ningú.

**

En materias electorals sembla que tot es lícit: la burla, l'engany, l'estafa descarada.

Tal hi ha qu' en la vida particular no consentirà que 's posi en dupte la seva honradés y la seva probitat, y s' indignarà si 's discuteix la seva delicadesa; y no obstant, en punt á eleccions no tindrà cap reparo en portarse com un truhá, com un pinxo, com un baratero de la pitjor especie.

Y aixó que, si bé 's considera, s' haurá de regoneixer que tota transgressió contra 'l dret polítich dels ciutadans es pels seus efectes públichs mil vegadas més reprehensible que la que 's puga cometre contra la propietat individual y contra la seguretat de las personas. De aquesta última se 'n ressent tan sols l' individu que n' es objecte; de la primera 'n sofreix las malas conseqüencias tota la societat.

Sembla mentida que no vejín una cosa tan clara tots els que per la posició que ocupan dintre de la política haurían ja de acabar per ferse fástich á sí mateixos.

Ho confesso tal com ho sento: si jo 'm trobava avuy dintre de la pell del Sr. Larroca 'm faría fástich á mí mateix.

¿De qué li serveix ser un home simpátich, de conversa agradable, de carácter franch y obert, familiarisat fins á cert punt ab la vida de la nostra terra, en la qual ha exercit el mando durant temporadas tan llargas, á gust y satisfacció de las personas de bé; de qué li serveix tot aixó, si tan bon punt s' aproxima un período electoral posa en vigor dintre del seu fur intern un decret misteriós deixant en suspens totas aqueixas bonas qualitats?

Fora de Barcelona en sols dos districtes promet haverhi lluyta. Donchs bé: en l' espectativa de una elecció més ó menos disputada, que 'l Sr. Larroca hauría de mirar impassible y ab imparcialitat, vetllant tan sols pel fidel y exacte compliment de la lley, lluny de ferho aixís, hi pega grapada de traïdor á benefici exclussiu dels candidats imposats pel govern.

¿Hi ha á Vich un arcalde que 's nega á secundar

las sevas indicacions encaminadas á assegurar á tota costa 'l triomf del candidat ministerial? Donchs, apelant á un fútil pretext, el Sr. Larroca suspén punt en blanch al tal arcalde.

¿Hi ha á Manresa un altre arcalde pel mateix istil que 'l de Vich? Donchs á fora l' arcalde de Manresa y la majoría del seu Ajuntament.

Res hi vol dir que un y altres administrin ab pulcritud y honradés els interessos de aquellas duas poblacions: que 'ls administressin péssimament, mentres se prestessin á fer el joch electoral del Sr. Larroca, y ningú 'ls diría res, ningú 'ls molestaria.

¡Y aixó ho fa un governador que té en molta estima la seva reputació! ¡Y aixó ho fa el representant de un govern, que deu estar cansat de rebre circulars del ministre recomenantli la major imparcialitat en las eleccions! Be es veritat qu' en Moret ab la mateixa ploma ab qu' escriu las circulars que per més befa s' insertan en la *Gaceta*, escriurá las instruccions reservadas dihent als governadors:—Tira al dret y no miris prim.

Pero jo, en el lloch del Sr. Larroca, avants de arribar al trist extrém de que pogués ferme fástich á mí mateix, li respondria al ministre de las dos caras:

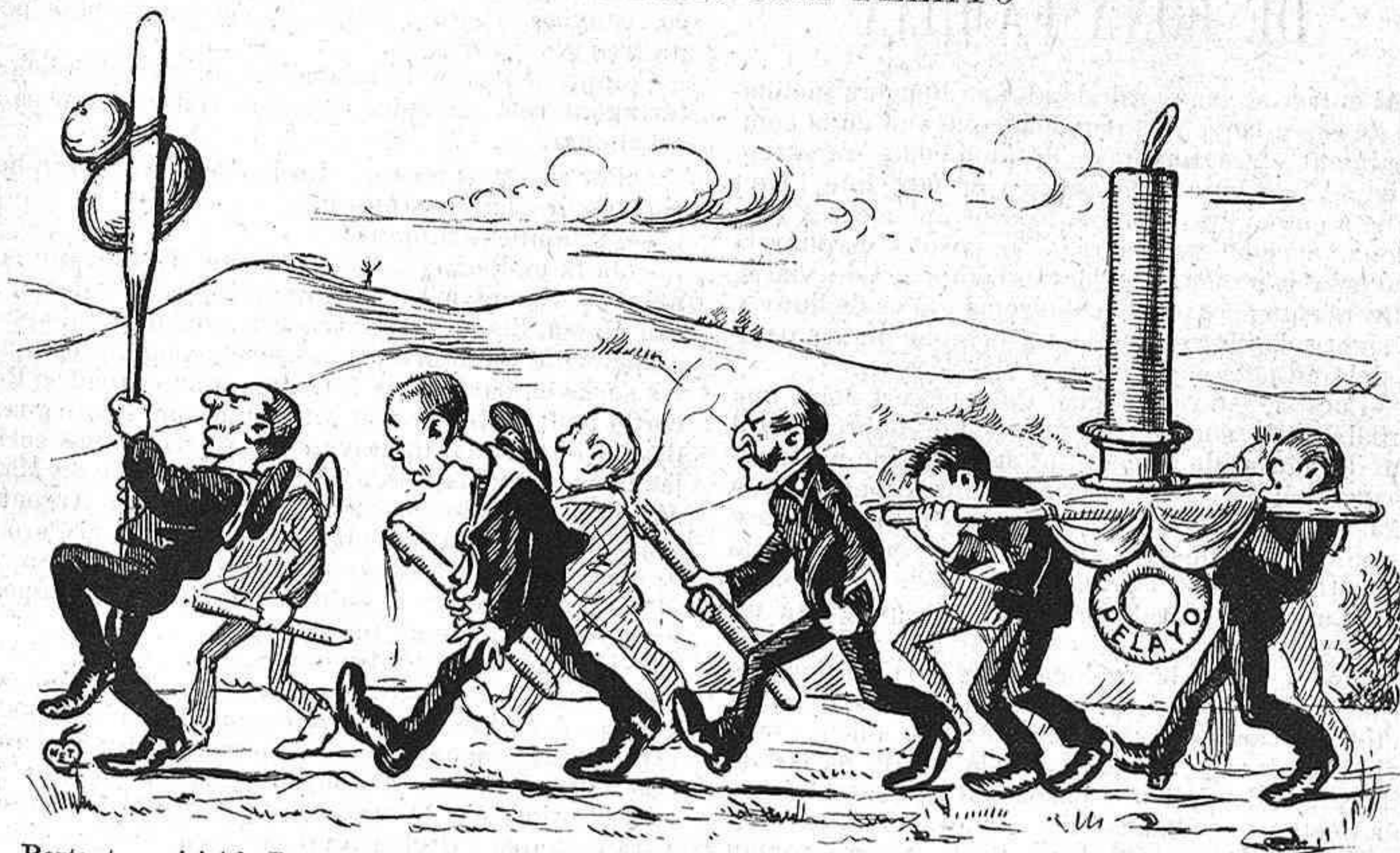
—Dispensi, Sr. Moret: la meva reputació y 'l bon nom que tant m' estimo, m' obligan á mirarhi molt de prim. A la circular pública per vosté suscrita haig de conformar tots els meus actes: las instruccions reservadas no 'm diuhen res. Y si no li agrada 'l meu procedir recte, á la má té 'l remey, rellevim.

P. DEL O.

RIMAS

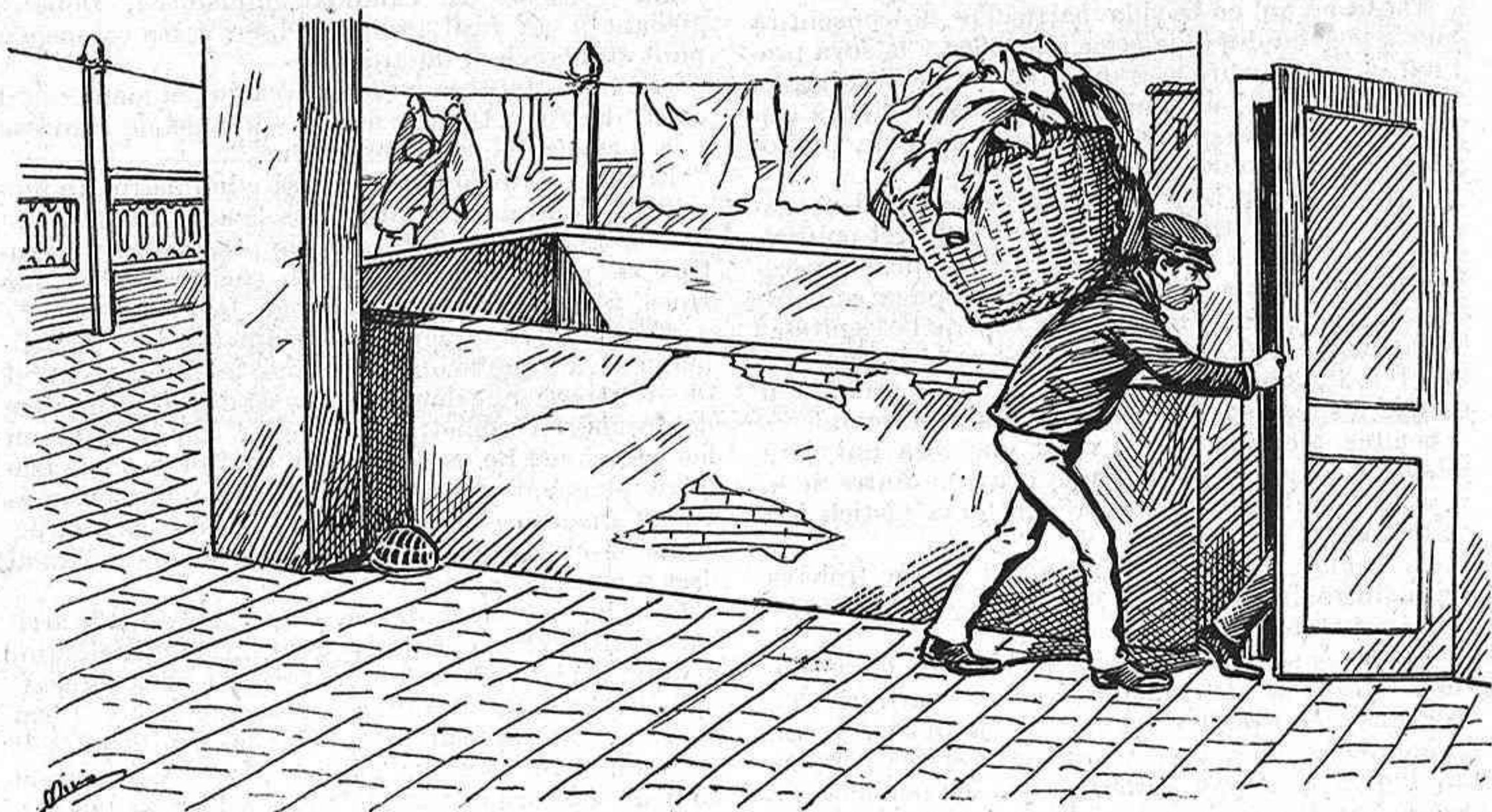
Per una que té els ulls blaus
mon estimat me deixa...
Qué tonto!... No comprén
que las moras mes bonas son las negras!

LA TRIPULACIÓ DEL PELAYO

Portant un ciri á la Bonanova, en acció de gracias per haver anat y tornat de Tolón sense tenir una baixa ni sufrir cap averia.

LLADRES D' ALTURA

—Robar la roba dels terrats... ¿Volen ocupació mes elevada?

Al Sant Cristo que tinch en lo meu quarto,
glatintme encés el pit y ab els ulls cluchs,
quants cops hi gronxolat entre mos brassos,
creyent ilusionada qu' erats tú.

Apurém sense mida
del amor y del ví las dolsas copas!
Som en la edat dels somnis
y als vint anys tot es gloria...
La castetat pels tísichs;
l' aigua per las granotas.

ORIOLA RIBAS

DE BONA FAMILIA

Al entrar al vagó, saludo ab una lleugera inclinació de cap á las pocas personas que van en el compartiment—tres senyors de mitjana edat,—m' assento en un recó que trobo buyt, y en tant que 'l tren torna á empendre la marxa, escorrentse cap á Barcelona, encench un cigarro y 'm poso á escoltar la conversa dels meus accidentals companys de viatge, conversa que, per lo que comprench, ja vé de lluny y ha sigut sols interrompuda per la momentánea parada del tren en aquella estació.

—Pues sí,—diu un d' ells, que per cert porta una corbata molt suada y un barret tan pobre de pèl com desfigurat de forma,—la meva familia havia estat molt bé; pero revessos de fortuna, especulacions esguerradas del avi, ocasionaren la nostra ruína y 'ns obligaren á buscar en el treball la satisfacció de las nostras necessitats. A la provincia de Tarragona...

—¿En quín punt de la provincia?—pregunta un dels tres.

—Mes enllá de la Espluga, pels vols de Poblet... Hi teníam una propietat inmensa, ahont s' hi cullía de tot, en quantitats considerables. No puch precisarho bé, pero jo, de petit, havia sentit parlar de mils cargas de vi, d' una barbaritat de cents quintás de admetllas, avellanas, oli... Els diners entravan á casa á sachs, á carretadas... ¡Quín temps aquell! Eram els mes ríchs de la comarca y al parlar de can

Surell, qu' era 'l nom de la nostra casa payral, tots els pagesos del entorn feyan l' acatament y 's treyan la gorra.

—¿No 'ls queda res de tot alló?

—Res: no mes el recort y 'l respecte que sempre inspira lo gran, fins després de haver caygut. Vajin á la provincia de Tarragona, y si encare viu algun vell d' aquella época, que ho dupto, veurán com al sol nom de 'n Surell baixará la vista en senyal d' admiració.—

La conversa comensa á interessarme. ¿Estaré de debó al davant d' un senyor feudal tronat, descendent d' aquells que deu sigles enrera portavan casco, cenyian espasa y penjavan als seus vasalls per un tres y no res?

Comprenent que la relació del ex-gran propietari tarragoní está acabada, el según viatjer se posa á enrahonar.

—Per rica y poderosa—diu l lensant un profundísim suspir—la meva familia.

—¿Y també arruinada?

—Ja fá molts anys. Tota la costa de Llevant coneixia y venerava 'l nostre nom. De casa 'n deyan á can Marsá. Els meus besavis eran els armadors mes afamats de Catalunya, y no sería exagerat dir que las sevas embarcacions formavan una esquadra. Recordo molt bé haver vist un album que 'l pare guardava y en el qual figuravan en interminable serie las naus que constituían la fortuna de la casa Marsá. Els nostres barcos anavan á Cuba, á l' Argentina, á Filipinas, á Méjich, á Venessuela, al Perú... Teníam casas sucursals á Cumaná, á l' Habana, á Manila, á Veracruz, á Valparaíso... Eram els López, els Comillas d' aquell temps...

—¿Y cóm se va perdre una casa tan forta?

—Desgracias repetidas, naufragis, las primeras guerras colonials... un encadenament de circunstancias, que fá que avuy jo, el representant y hereu d' uns antichs millonaris, hagi de guanyarme la vida com l' últim dels obrers, no conservant del passat altra cosa que 'l dret d' anar pel mon ab el cap molt alt y la satisfacció de poguer dir: Soch un Marsá.

UN RECONSAGRAT

—¡Malviatge 'l mon dolent!... ¡Deixar casar la noya ab un amich del tirá!... Aixó es una *tració* que 'ns ha fet don Eussebi.

—Com jo—exclama 'l tercer—la de poguer dir: Soch un Rabassa.

—¿També eran rics á casa seva?

—Riquíssims, opulents. Pero ¡ay! també com vos tés haig de dir *eram*, y ab aquest *eram* consolarme. La fortuna de la meva familia consistia en propietats urbanas, escampadas per tots els barris de Barcelona. Casas de luxu, casas per treballadors, casas ocupadas per gent de la classe mitja... Diu que 'ls estadants eran tan numerosos que á fi de mes, quan venian á pagar, havian de demanar tanda; de manera que l'avi ó 'l besavi, no ho recordo bé, pera organisar la cobranza va montar unas oficinas ab deu ó dotze dependents consagrats exclussivament á la tasca de contar quartos y extendre recibos.

—¡Viurían com uns prínceps vostés!

—¡Com uns reys! Crech que teníam palau, carrossa, llitera, banch propi á la catedral, un regiment de criats... Fins me balla pel cap que, poch ó molt, eram una mica nobles.

—Y avuy...

—Ja ho veuhen, com vostés. L'avi va ficarse en conspiracions políticas, va haver d'emigrar, las fincas foren embargadas y mal venudas, y avuy soch un Rabassa, pero un Rabassa que per viure s'ha de basquejar y llevarse dematí.

—¡Vicissituts de las familias!—diu el Surell.

—¡Capritxos del destino!—anyadeix el Marsá.

—Pero al menos, sigui com sigui, tením la satisfacció de poguer dir que descendím de bona familia,—fá el Rabassa, estirantse 'l bigoti com un Cyrano.

A mida que 'ls tres fulanos han anat enrahonant m'hi anat menjant la partida. Aquells bons senyors son senzillament tres fanfarróns que tractan d'en-

ganyarse els uns als altres, enlluhernantse mútuament ab las fabulosas relacions del seu passat.

¿Per qué ara no haig de enlluhernarlos jo á n'ells, ab una historia mes verídica que la seva y sobre tot mes espléndida y maravellosa?... ¿Perquéno?

—Els he escoltat,—dich decidintme de cop—y veig que la casualitat ha reunit en aquest vagó á quatre personas, víctimas las quatre dels desdenys de la fortuna.

—¿Cóm? ¿Vosté també?...

—Lo mateix, lo mateix que vostés, pero en proporcions inmensament mes grans. També 'ls meus antepassats eran rics, felissos poderosos. Las sevas terras, las sevas propietats eran tan extensas, que la vista mes perspicás no podia alcansarlas. Boscos magnífichs, camps admirables, jardins olorosos, riuets cristallins, estanys hont s'hi retratavan las mes hermosas flors, prats hont hi pastoravan numerosos remats... Tot aixó hi havia en aquells encisadors y amplíssims dominis.

Y també tot se 'n va anar á rodar, tot se va perdre, com las terras del senyor Surell, els barcos del senyor Marsá y las fincas del senyor Rabassa.

—¿Ahont era aquesta propietat tan preciosa?

—¡Lluny, lluny!... Entre 'l Tigris y l'Éufrates.

Y observant que 'l tren entra ja en la estació de Barcelona, obro la portella y 'm dispo a baixar.

—Permetim—me diu llavors un dels tres, intrigat per la meva historia:—¿puch ferli una pregunta?

—¡Ja ho crech!

—¿Cóm se deyan els seus antepassats?

—¿Els amos de l'hisenda admirable que 'ls he descrit?... Adam y Eva.

A. MARCH

CELEBRITATS

G. SERGI

Astre de primera magnitud entre la pléyade d'antropólechs moderns, mereix els honors d'esser presentat als que á Espanya cultivan els planters sociológichs. Sa

DIA DE SORT

—Avuy xampany: demá... ¡Deu sab si hi haurá gasseosa!

vida per complert consagrada á la lluyta per la virtut y al triomf dels ideals de la ciencia, comensá á l' Universitat de Messina quan l' ensenyansa era detestable en el régimen borbónich del regne de Nápols. Va suplir las deficiencias de la ensenyansa oficial ab el treball personal donant á sos estudis una orientació políglota desde 'l sanskrit al alemány, á més de la cultura clássica y filosófica. En las universitats de Bolonia y Milán completá sos estudis cursant las ciencias naturals, passá mes tart á Roma en quína Universitat professá la cátedra d' Antropología. Als treballs de Sergi's deu la creació del Laboratori y del Museo anexionat á ella, establint al mateix temps un Laboratori de Psicologia Experimental, transformant aixís la cátedra en Institut.

Els ecos queixosos dels pobles enmalaltits que constitueixen las nacions llatinas han arribat al laborator del sabí; no te res d' estrany que qui ha consagrat trenta anys de sa vida á la ciencia no hagi permanescut indiferent á l' angouxa de la infortunada Italia y de las nacions germanas.

La *Biblioteca Moderna de Ciencias Sociales*, al donar á coneixer á Espanya son hermós llibre *La Decadencia de las nacions llatinas*, presta un senyalat servey á la cultura patria, ja qu' en l' obra de Sergi hi resplandeix la elevació y la sinceritat en las ideas, y la energía de son esperit jove; que no pot tenirlo vell qui als seixanta anys escriu páginas plenas de generosas y santas aspiracions de renovació y de pur humanisme.

UN SER INÚTIL

Desde el lujo mes fastuós
y la mes brillant riqueza,

pas á pas, ha rodolat
al abim de la miseria.

Avuy amara els seus ulls
un plor candent que 'ls hi entela,
lo que te davant no veu
y 's complau mirant enrera.

Recorda 'l grandió palau
hont va passar la infantesa,
el llit imperial, guarnit
ab cortinatjes de seda.

El landó de dos caballs,
las habitacions espléndidas,
las joyas dignas d' un rey
y dels criats las llureyas.

Y ab el desespero al cor,
no se li acut pas la idea
de dedicarse al treball
per guanyars la subsistencia.

Prou recorda esferehit
aquella nit trista y negra,
en que al veurers arruïnats
son pare s' obrí la testa,

y que 'ls vils acreedors,
assedegats, sens conciencia,
no li van deixar ni llit
ahont passar la trista vetlla;

que ni un sol bocí de pá
va trobar en la despensa,
perqué els fidels servidors
ja n' havían fet neteja,

y en contes de malehir
la *Bolsa*, qu' en la miseria
l' ha enfonzat traydorament
dant als altres sa riqueza,

día y nit rumía sols
ferse ab molts diners, depressa,
y á la sort de nou temptar
perque pensa que l' espera!

A. LLIMONER

LLIBRES

MARIQUITA LEÓN per J. NOGALES Y NOGALES.—El premi al millor quiento que li fou concedit en el certámen obert per *El Liberal* vá fer coneixer el nom de aquest escriptor andalús, que ab tot y valer molt, vegetava ignorat, allá, en la séva terra nativa, y li doná l' empenta per anar publicant las produccions que tal volta havia anat acumulant esperant una bona ocasió pera tráurelas á llum. Una d' ellas, es sens dupte, la titulada *Mariquita León*, que pertany de plé al género pintoresch.

Es lo seu tema un la pintura poble de Andalucía ab sas miserias y rivalitats, un fragment de aqueixa desventurada patria espanyola en l' actual período de decadencia y rebaixament.

Hi ha en l' obra molta vida, molt color; l' acció 's mou en un ambient molt propi, y la ploma de son autor rasgueja sempre ab garbo 'ls tipos, las costúms y la manera de ser de aquella terra meridional á la que tant hermosa ha fet la mare naturalesa y tan tacada han deixat las fermentacions de una políptica mesquina, podrida y miserable.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Fisiología del matrimonio de H. de Balzac.—Es una de las obras mes famosas del inmortal escriptor. No es una novela com la casi totalitat de las qu' escrigué: es mes aviat un llibre doctrinal, de una penetració molt fonda, de un esperit de observació molt fí y de un humorisme tan exquisit, com no n' hi haja un altre entre tots quants

s' ocupan del etern problema matrimonial. Aquest volúm forma part de la biblioteca Tasso.

*** *Els dos conills*.—Juguet còmic en tres actes y en prosa catalana, de *Frederich Fuentes* (fill).—Fou estrenat en el Teatro Catalá (Romea) la nit del 13 de novembre del any passat.

*** *El capitan de la Marta*.—Melodrama en un prólogo y cuatro actos, dividido en nueve cuadros original de *Luis Suñer Casademunt*.—Estrenat en el Teatro Principal de Gracia la nit del 14 de mars de 1897.

RATA SABIA

LICEO

Dimecres de la senmana passada, dia de descans per la Reiter, se doná una funció que resultá deliciosa, per se es á dir pel mérit real de las obras, y fins per accidens, dat que 'l públich comensava á estar embafat de tant menjar Sardou á tot pasto.

Constituhiren el programa el quadro d' época *Gringoire* de 'n Teodor de Banville, qu' es sabrosíssim y fou interpretat á la perfecció revelantse en ell el Sr. Carini un genérich de primera forsa, que produhí en el públich la mes agradable de las sorpresas, y la comedia de Moliére *La scuola delle moglie*, qu' es una obra exhuberant d' observació y de sentit humá y plena de un bon humor fresch y ocurrent, com si diguessen la salática que la presserva d' envellir. Fou interpretada ab verdader acert distingintse en primer terme 'l celebrat actor còmic Sr. Dondini, antich conegut dels barceloníns.

***

A continuació, una ratxada d' obras, moltes d' ellas ja representadas á Barcelona, tals com *I Fourchambault*, *Andreina* y *La novela de la vida*; una d' enterament nova: *Reso à discrezione*, de 'n Giaccosa, y l' última, vivament ansiada per una gran part del públich: la comedia *Zazá*.

L' obra de 'n Giaccosa no arriba de bon tros al mérit extraordinari de *Comme le foglie*, ni té tampoch l' originalitat de aquesta. Vestit á la moderna pot dirse qu' enclou el mateix pensament que vá inspirar al nostre Moreto: *El desden con el desden*.

Una dona posa á proba la forsa de la seva coqueteria, compromentse á impedir que un jove sabí parteixi al dia següent á una expedició al polo Nort. Guanya l' aposta que ha fet ab tal motiu, pero 'l jove s' ha enamorat d' ella, las burlas se tornan veras, y ja no li es possible sustreure's al poder de aquell amor qu' ella vá encendre ab las sevas coqueterías.

Lo punt mes fluix de la producció, que per altra part te escenas de una simplicitat y un vigor extraordinari, 's troba en l' últim acte quan ella 's rendeix á discreció y l' amant la desdenya, pera reconciliar's hi novament al poch rato, per medis artificiosos y una mica massa de comedia.

L' obra sigué interpretada ab molt acert, distingint's hi la Reiter mes en las escenas de coqueteria qu' en las de verdadera passió.

***

Dimars la *Zazá*.

Als que havían vist aquesta obra per la Mariani, la Réjane y la Vitaliani, *Zazá-Reiter* els produhí una desilusió.

ROMEA

La joguina en un acte del Sr. Félix y Pavía titulada: *La perruca de la sogra* es una obra con tantas altras basada en una equivocació de 'pis, que dona lloch á un gran número d' escenas jocosas.

El públich de bona fé, que 's limita á veure sols la superficie de las cosas, hi riu de gust, celebrant al mateix temps la bona sombra de la Sra. Monner y del senyor Capdevila, verdaders héroes de la festa.

***

¿Y 'l drama *Llicencia closa*?

¿Es qu' encare no han despatxat els papers á la curia eclesiástica?

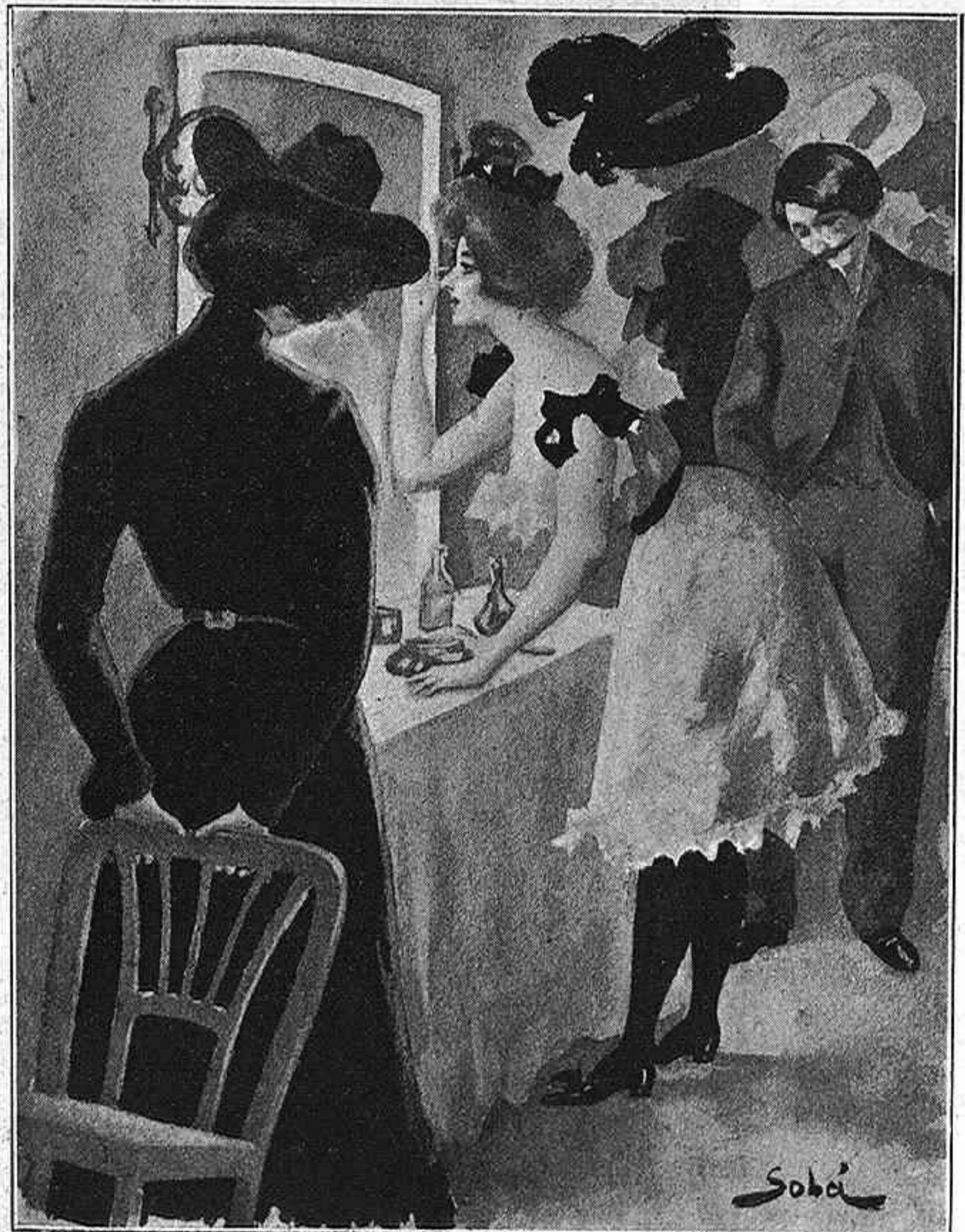
Si no recordo mal ja l' any passat havia de celebrarse aquesta boda y no vá ferse. Será curiós que s' acabi l' actual temporada sense que 's fassi tampoch.

TÍVOLI

Les criaes es una pessa en un acte de pocas pretensions, y que no careix de mérit; pero 's pot dir que ha sigut ofegada per l' éxit de *Las carceleras*, sarsuela de costums andaluzas, original del Sr. Flores y del mestre Peidró.

Tanca l' obra un drama vibrant d' amors, zelos, despit y punyaladas. Tot es en ell llampant y rabiós: res de mitjas tintas, com si 'l sol de Andalusía no las consentís.

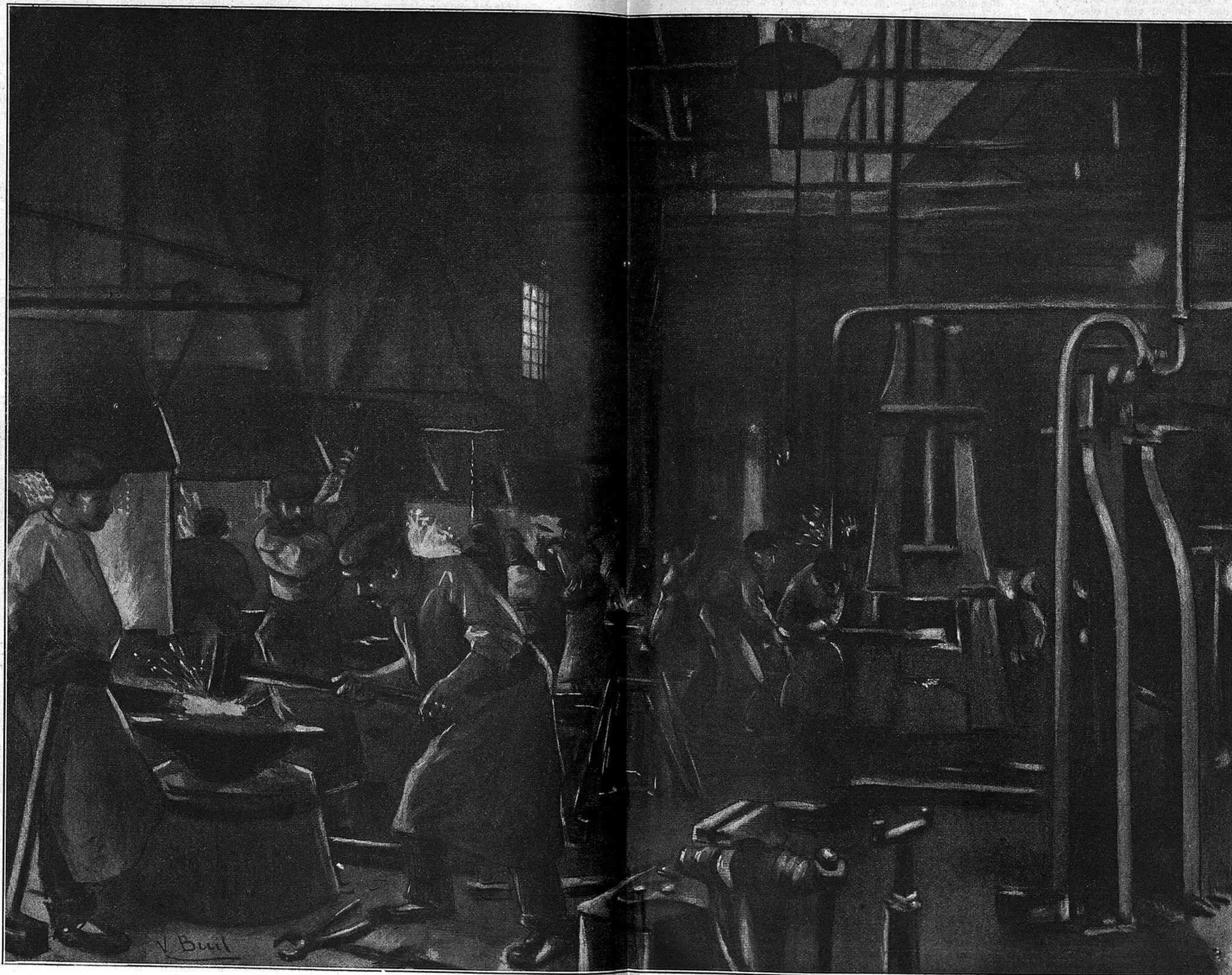
AL QUARTO DE LA TIPLE

—¿Cóm estás de veu?

—No gayre bé, pero no tinguis por: en aquesta obra surto ab un vestit molt curt.

A la «Maquinista Terrestre y Marítima».—Las forjas

Del ferro 'n surt el pá

(Dibuix de V. BUIL)

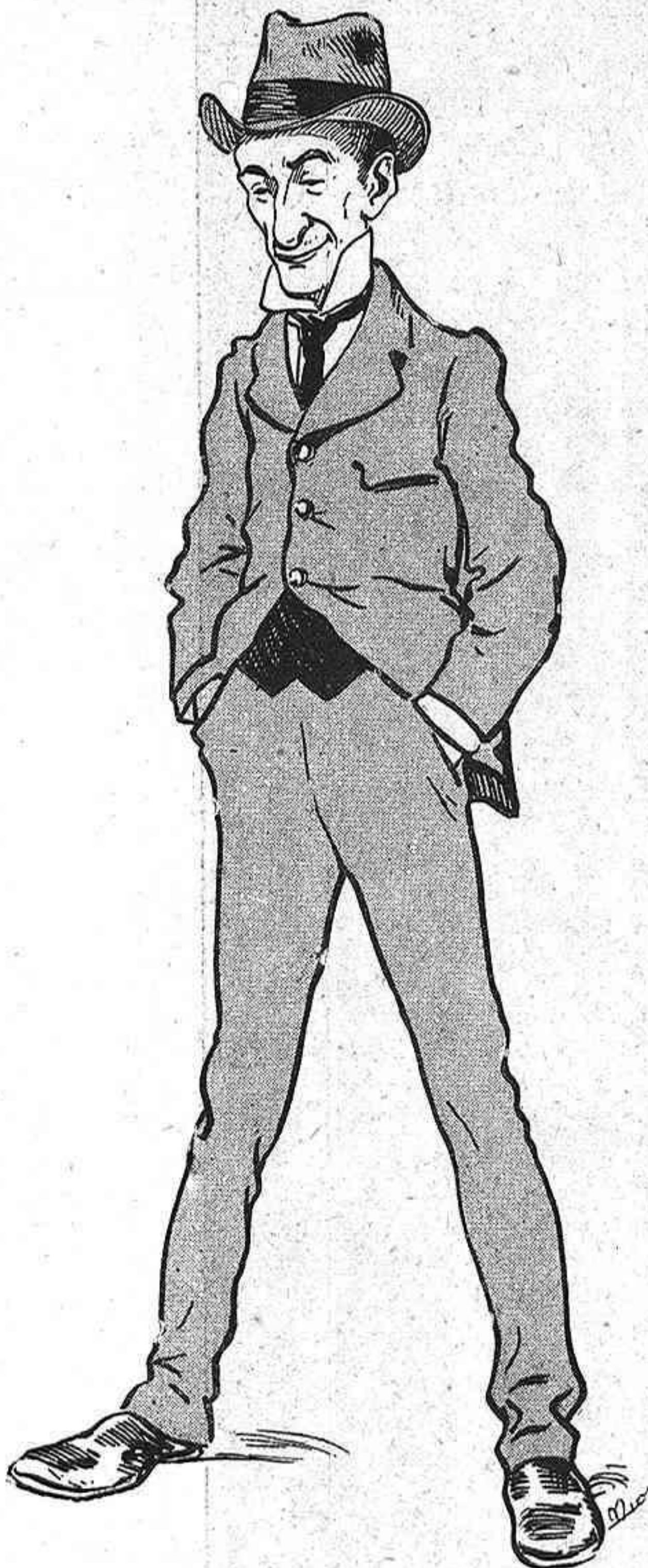

Els personatjes están sempre en erecció, lo mateix quan s' estiman que quan s' odian, igual quan s' abrassan, que quan renyeixen. Vibra 'l diálech; vibra encare mes la música, basada enterament en cants andalusos, encaixats en las diversas situacions del drama y instrumentats ab extraordinaria brillantés. Crech que no hi haurá sórt que deixi de sentir las sevas notas espignants.

L' Andalusía de *Las Carceleras* se pot ben dir qu' entra á borbotons encessos per la vista y per l' oído... Gran cosa sería que sapigués trobar el camí del cor, transformantse las sensacions que produheix en una verdadera y sentida emoció.

Presentada ab bonicas y lluminosas decoracions del Sr. Alós, essent l' última sobre tot de un efecte brillant, els actors interpretan l' obra posanthi totas las sevas facultats y potencias. Se distingeixen de una manera especial la Sra. García y 'ls Srs. Capsir, Angeles, Gómez y Talavera. Aquest últim, especialment, fá un *Tío Chupito* molt castís, que se 'n emporta al públich.

UNA OCURRENCIA

—¡Qué dimontril... Ara que hi cáych... ¿Y si 'm presentés candidat per algun puesto?

NOVEDATS

Per molt satisfet pot donarse 'l Sr. Rovira y Serra del éxit del seu drama *Riu avall*. Un espectador ho deya durant un dels intermedis: —En la *Gent de vidre* atacava al treballador; en *Riu avall* ataca al burgés. Per lo tant en *Riu avall* ha fet la pau.

Baix el punt de vista exclusiu de la tendencia, l' espectador que aixís s' expressava tenia rahó: el Sr. Rovira y Serra ha fet la pau ab els que van al teatro, com anirían á un club, á entussiasmarse ó á indignarse ab l' exposició de determinadas ideas.

Pero, al meu pobre entendre, ni en *La gent de vidre*, ni en *Riu avall*, ha lograt el Sr. Rovira y Serra fer la pau ab la literatura.

Obras de género melodramátich son l' una y l' altra; obras mal concebudas y péssimament desarrolladas, qual acció principal s' ofusca sovint ab una aglomeració excessiva de escenas epissódicas, completament inútils; obras en que 'ls personatjes no tenen de sers humans mes que l' exterioritat; obras que confían l' éxit exclusivament á un rebuscat efectisme (en *La gent de vidre* el forn es el *clou*; en *Riu avall*, es la roda del molí); obras, en fi, escritas en un llenguatge sech, aixut, brusco, sense color ni expressió.

El públich va aplaudir ab entussiasme la trista situació de aquell pobre obrer, que per la sinceritat ab que professa sas ideas se veu privat de feyna, patint fam ell y els seus, veyent morir una criatura y trobantse llansat del seu domicili; que aixó sols es un drama. No va comprendre tant que després, quan ha trobat el menester per viure, treballant, la seva dona li espliqui de repent las picardías que li ha fet el burgés, haventse guardat de revelarlas la primera vegada que va intentar abusar de la seva honra, perque 'ls móvils humans han de tenir un impuls, y en aquella revelació soptada no hi ha mes móvil que la necessitat del autor. Y per fi, sigui com vulgui, veu ab gust que l' operari ofés, tiri al burgés, lladre de la seva honra, de cap al rech del molí, glosant una vegada mes el títul de l' obra: *Riu avall*.

L' execució bastant cuydada, sobresortint la Sra. Mena y 'l Sr. Borrás.

La *Societat barcelonesa de concerts* ocupá 'l teatro diumenje al matí, donant baix la direcció de D. Manuel Burgés, una audició d' obras notables, tals com la *Suite* d' orquesta, *Médée* de 'n Vincent d' Indy, y la *Marxa festiva* de Strauss, primeras audicions á Espanya.

La primera es notabilíssima; l' última no arriba de bon tros á las admirables obras que ha produhit Strauss en la seva última época.

Figurava ademés en el programa 'l poema sinfónich *El Vértigo* del Sr. Burgés, obra en la qual segueix las petjadas dels compositors moderns, á trossos ab molt alé, en altrás ocasions ab alguna fatiga; pero que de totas maneres revela un gran estudi y un coneixement notable dels efectes orquestals.

El concert executat ab verdadera maestría per la orquesta composta de 98 professors es una revelació del molt camí que pot fer la *Societat barcelonesa de concerts* si persisteix en son laudable empenyo de pagar tribut preferent als grans mestres de l' escola moderna.

Y ara pas á n' en Crickboom, que se 'ns presenta ab sa Filarmónica, y acompanyant á n' en Raoul Pugno, una de las grans eminencias del piano.

¡Y tal eminencia y tan enlayrada! No 's recorda á Barcelona un concertista que l' iguali: ab son art incomparable ha lograt eclipsar els mes grans recorts.

En Pugno ho té tot: la forsa, la brillantés y la puresa. Per ell no hi ha géneros ni istils predilectes: els domina tots per un igual: lo mateix li es Beethoven que Saint Saens, igual Schubert que Chopin. El teclat á la pressió dels seus dits treu sons inconcebibles, notas lligadas que 's confonen ab el cant. Y á totas las pessas que executa las hi dona la expressió justa, irreprotxable, exquisida, l' expressió de un art refinadíssim que no 's confón may ab las habilitats y 'ls rebuscaments del mecánich. Y en tot ¡quina claretat mes seductora, quina precisió mes maravellosa, quina dicció mes sorprendent!

En Pugno té la figura de un *bon vivant*: fins es panxut; ostenta una barbassa que ja comensa á blanquejarli, y no 's deixa la cabellera, com fan tants y tants *virtuosos*. Quan toea, res de fer extremituts ni posturas. Serio sem-

pre y sempre natural aboca maravellas y mes maravellas com si 'l produhirlas no li costés l' esfors mes mínim.

El públich el va rebre ab alarits d' entussiasme. Las dos vetlladas que ha donat á Barcelona las recordarán els filarmónichs com dos emocións de las mes fondas, com dos encisos sobrenaturals.

May podrá pagarseli al director de la Societat Filarmonica las delicias artísticas que acostuma á proporcionar á sos amichs y admiradors. L' orquesta per ell dirigida arrodoní 'ls dos inolvidables concerts, executant magistralment las pessas dels dos programas.

Y ara preparínse, que ja s' ha obert l' abono pels tres únichs concerts que donará en aquest mateix teatro la Filarmónica de Berlin, baix la direcció del mestre Niskisch.

CATALUNYA

Dimars estreno de *La tia Cirila*, un acte en prosa de 'n Jackson Veyan, música del mestre Nieto.

¿Volen que 'ls digui en pocas paraulas qu' es aqueixa *tia Cirila*?

Una *tia* que no vá al lloch.
Es á dir, sí: de cap al fosso.

N. N. N.

UN HÉROE

Va neixé ab la vocació de ser, quan li surtís barba, defensor de la vritat y paladí de la patria.

Quan li sortí 'l primer pel las donzellas amparava; al sortirli el pel según aprenia de gimnásia, y quan fou home complert ab tot el pel que á un hom quadra, va dedicarse á tirar...

—¿El floret?
—No tant; el sabre.

Quan ben segur de sos punys y destre en el maneig d' armas apte 's vejé per dú á cap la empresa mes temeraria,

resolgué anar al palench á arrencá hipócritas máscaras, á cantar las cent vritats, y á lluytar ferm per sa patria. Y ardit, valent y resolt á fe' estupendas hassanyas á la arena va baixar...

—¿Del combat?
—No de la platja.

Fou la seva llengua un am, sa llansa va sé una canya, y pescant en mar revolt va pogué enganxá una ganga.

Pro sempre resolt á fer una que fuera sonada ben armat de punta en blanch ab uns quants escuts de plata, muntá son caball briós empunyá de nou sa llansa y surt disposat á fer...

—¿Un acte?
—Femella; un' acta.

Pro el molt pès que duya al cap y el mes pès de las butxacas la empresa li malmeté fentlo del seu caball caure.

Mentre ell queya de caball queyan del seu burro els altres y 's desfeya la llegenda d' aquell héroe que...

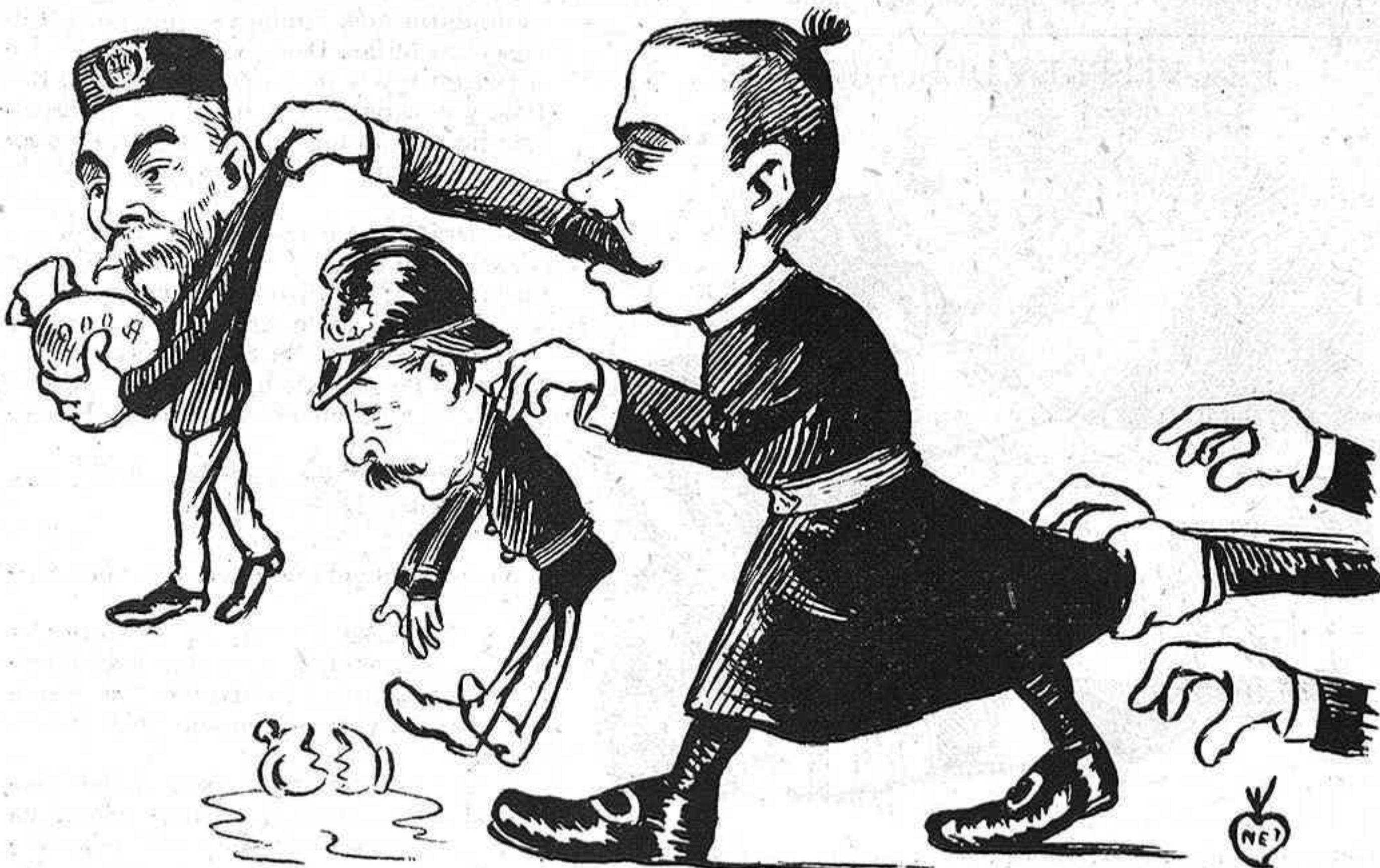
—Sí, vaya;
y aquí dió fin el sainete perdonad sus muchas faltas.

JEPH DE JESPUS.

Una noticia que trobo á *Las Noticias*:
«El banquete con que piensan obsequiar al candi-»

LA REHABILITACIÓ DE 'N FALQUÉS Y EN PIROZZINI

El triunfo de la ignocencia ó tornem'hi que no ha estat res.

dato á la diputación á Cortes por Villanueva y Geltrú, don Juan Ferrer-Vidal y Soler los alcaldes del distrito, probablemente se celebrará el próximo jueves (ahir) en la finca de *Garraf*.

»Según noticias serán también invitados á dicho acto, los señores Larroca, Collaso y Comas y Masferrer.»

Ignoro si l' ápat anunciat vá celebrarse realment ahir... Si es que vá celebrarse ja no 'm queda mes remey que dir als comensals:—Senyors: bon profit els fassi.

Pero si per una causa ó altra hagués hagut d'aplassarse, llavors sigam permés recomenar al cuiner que no 's descuidi sobre tot de fer figurar en el *menú*, dos plats que, ó molt m' enganyo ó han de despertar entre 'ls comensals el més calurós entusiasme.

Plat primer: *Arrós á lo Pau-Gil*.

Plat segon: *Anguila* ab salsa *hospitalaria*.

Si ho fa aixís, tinga la seguretat de que l' anfitrió 'ls devorará á cremadent, escurant els plats en que se li serveixin fins á emportarse'n el barnís.

Tothom sab que desde que vá ser nombrat executor testamentari de D. Pau Gil, ab l' encárrech especial de invertir una quantitat importantíssima en la construcció de un Hospital á Barcelona, l' Sr. Ferrer-Vidal (D. Joan) se desespera per aquest *arrós* y 's fon per aquesta *anguila*.

Y si al ápat hi assisteixen, com se diu, el Sr. Larroca, l' Sr. Collaso y l' Sr. Comas, m' haurán de permetre que 'ls fassi una recomanació amistosa, encaminada á que l' actual candidat pel districte de Vilanova digereixi ab tota felicitat l' *arrós* y l' *anguila* del *menú*.

Jo 'ls hi enviaré 'ls números de L' ESQUELLA DE LA TORRATXA, en que m' hi ocupat del llegat de D. Pau Gil y de l' anómala conducta del Sr. Ferrer-Vidal (D. Joan) sense obtenir de aquest senyor fins ara la mes mínima resposta. Jo 'ls hi enviaré perque, de sobre-taula, 'm fassin l' obsequi de llegirli 'ls articles y 'ls esquellots pertinents al assumpto y á veure, si en el calor y l' expansió subsegüents á un

bon ápat, logran ferli donar las degudas explicacions, en l' advertencia que no som nosaltres qui las necessitan, sino que qui las reqlama y las exigeix es la ciutat de Barcelona.

A la tercera vá la vensuda.

Y la tercera ha sigut la sentencia definitiva del *Tribunal Suprém*, en virtut de la qual queda desembargada l' edició de la novela: «*El divorcio de la Condesa*» y declarada lícita la seva publicació.

Suposém que l' alt tribunal de justicia haurá reservat als editors de aquest llibre 'ls corresponents drets pera procedir á la deguda reclamació de danys y perjudicis contra 'ls que ván proceder al seu embarch, valentse dels especiosos pretextos de que atacava á la moral y posava en berlina á determinadas personas. Sols aixís será complert l' acte de justicia realisat pel *Tribunal Suprém*.

La pluja del diumenje va deslluhir en part el *meeting* anticlerical efectuat diumenje al Teatro Granvia.

Pero també va deslluhir la pelegrinació efectuada á Montserrat per algunas associacions católicas.

A falta de igualtat davant de la ley, no deixa de ser curiós que s' estableixi la igualtat dessota de la pluja.

En las lluytas empresas á propósit del clericalisme 'ls núvols s' han declarat neutrals.

L' altre día, en la sessió del Ajuntament, un regidor va demanar que avants de procedirse al enderrocament de la casa Estruch, se nombrés una comissió encarregada de veure si la citada casa 's trobava en igual estat que quan sigué adquirida.

Hola, hola ¿es á dir que se sospita que pot haver desaparecut alguna cosa?

¿Y qui tenía las claus de la casa Estruch?

No tinguin por que aixó tracti d' esbrinarse. Mes aviat sentirán una veu que diu:

—Home, home, no miri tan prim sino á mitja edat no hi veurá.

El Sultán de Turquía ha prohibit la representació de dramas y tragedias en el seu imperi. No vol que 's donguin més funcions que las cómicas y las bufas. Desitja que 'ls séus súbdits riguin y 's posin de bon humor. Per trist y encaparrat ja n' hi ha prou ab que ho estigui ell, que no dorm ni sossega y veu á tot' hora l' espectacle de la sanch.

—¡Dramas y tragedias! ¿Per qué?—'s dirá Abdul Hamid.—¿No n' hi ha prou ab las que jo realiso tot sovint y al viu ab las matansas de Armenia?

En aquest punt el Sultán roig, el Sultán de color de sanch, se diria que no admet ni consent competencias de cap mena.

Un sol autor de tragedias es lo que basta dintre del séu imperi.

No tots els soberans tenen la vena trista ó tétrica.

La princesa Lluisa de Baviera ha acceptat la presidencia de una lliga femenina dedicada exclusivament á imposar á las senyoras la moda dels vestits curts.

S' ha observat que 'l róssech dels vestits al escombrar els carrers arreplega una gran quantitat de microbis perniciosos. Moltes malalties que afligeixen á las

[ELS VESPRES DEL ALCALDE

—¡Doscents cinquanta set kilómetros en un día!... Caballers, ¡estich reventat!

famílias, las ha portadas al domicili 'l róssech del vestit de la mamá ó el de las noyas.
¡Viscan, donchs, els vestits curts!

Son més saludables.

Més saludables y més estétichs.

Ab els vestits que no toquin á terra desapareixerá la visió ridícula de tantas senyoras que van per aquests carrers de Deu, agafantse'ls ab la má sobre de l'anca, de tal manera, que al primer cop d'ull sembla que se la gratin.

Y apareixerán, en cambi, encants que avuy permaneixen sepultats, envolts en las faldillas llargas: els peuhets ben calsats, el naixement de las pantorri-llas, afinantse ab tal motiu la vista dels homes.

Perque es un proverbí que no admet retop: «á faldillas curtas, vista llarga.»

Sembla que no son gayre satisfactorias las noticias rebudas respecte al éxit dels travalls que á Madrit realisa la comissió del Ajuntament de Barcelona, que allí va trasladarse al objecte de gestionar la liquidació de deutes y cré-dits existents entre la hisenda municipal y la del Estat.

L'Estat exigeix que 'l municipi barceloní pagui sis milions de pesetas sense volguer considerar de abono las sumas quantiosas que reclama Barcelona.

Es á dir: vol cobrar de totas las passadas; pero per satisfacer lo que deu, may li ve bé.

¡Magnífica ocasió perque l'arcalde de R. O. pugui desplegar las sevas energías! Magnífica ocasió, sí, senyors, pera *medir* lo que 's deu y lo que s'acredita ab la mateixa *vara*!

En un teatro de aficionats se representa un melodrama espelusnant.

Arriba un passatge en que 'l traidor mata de una punyalada al galán jove.

Aixís ho efectua y un cop el galán jove jau á terra inmóvil, l'assessí llansa una sarcástica riatllada.

Sentirla 'l mort y al-sarse de un brinco va ser cosa de un instant. Dirigintse al traidor li diu:

—Que 'm matis no hi

tinch res que dir: la comedia ho porta. Pero que encare després te 'n riguis, per aixó no hi passol... Té! Per poca-vergonya.

Y després de ventarli un cop de puny als nassos, se torna á ajeure; mentres el públich romp en una riatllada formidable y ha de baixarse 'l teló á corre-cuyta, perque 'l traidor puga anarse á rentar la sanch que li raja del nas.

QÜENTOS

Un pobre mendicant, á un transeunt que no creu en las necessitats y si sols en els vicis dels que demanan almoyna:

—Una gracia de caritat, ni que siguin cinch centimets pera comprar un bossí de pá.

—Aquí ván els cinch céntims: compréu el pá, y *bebeuse'l* á la méva salut.

En una platja de moda:

—¿Ahont té el marit, Elvireta?—pregunta un Tenorio d'istiu.

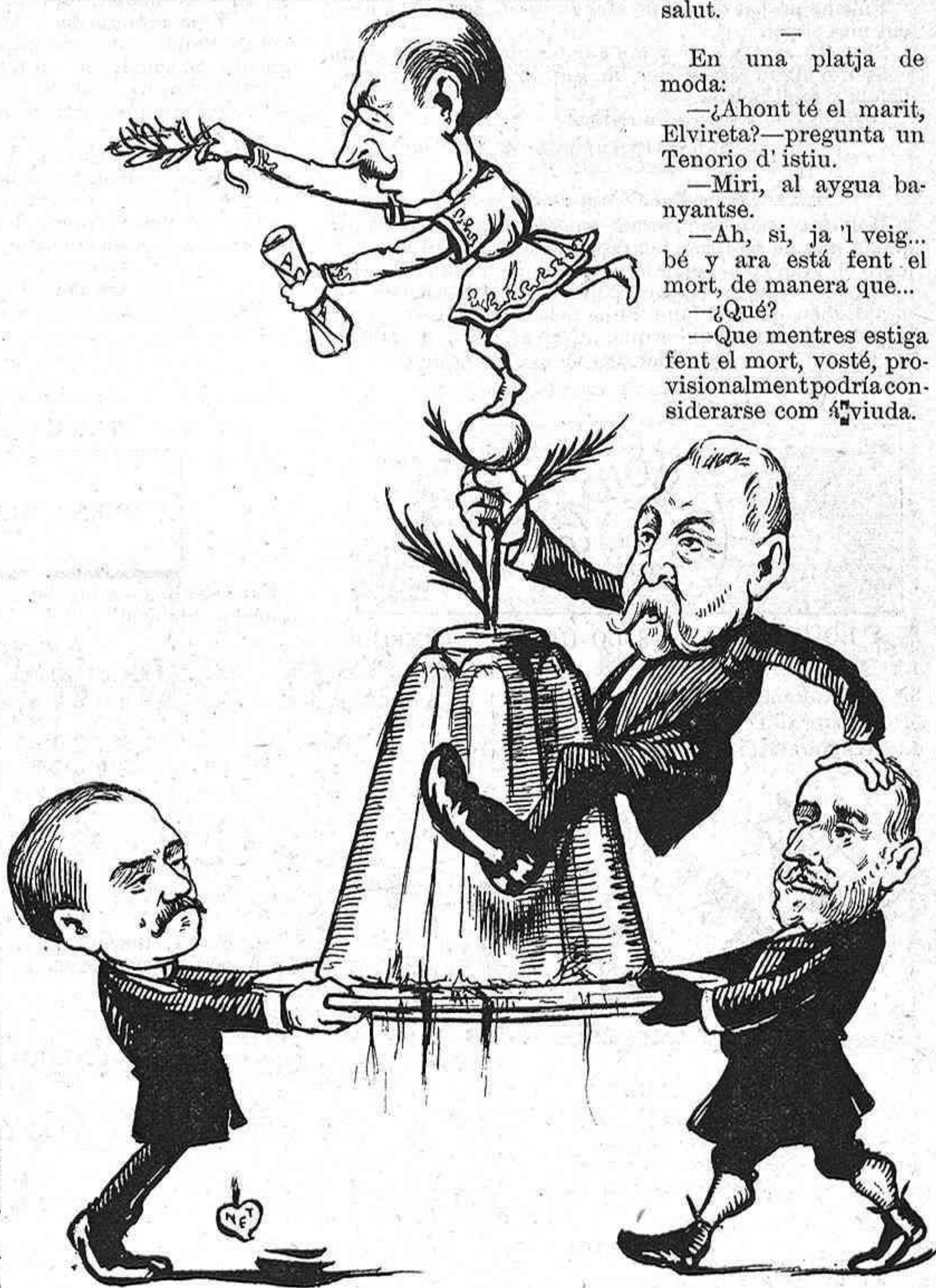
—Miri, al aygua banyantse.

—Ah, si, ja 'l veig... bé y ara está fent el mort, de manera que...

—¿Qué?

—Que mentres estiga fent el mort, vosté, provisionalment podria considerarse com á *viuda*.

LA SITUACIÓ DE DON CAVIERITU

Apoyat pels cacichs dels dos exércits y ab panís per llensá, acudeix á la lluyta dels comicis. ¿Se 'n 'nirá de bigotis? ¿Triunfará?

UNA CONSULTA PEL CORREU

Cóm se fá desapareixer el pèl del cútis

«Sr. Sabi del Calaix: Fà molt temps que busco un bon específich pera ferme desapareixer el pèl (ó vello) de la cara y no 'n trobo cap que 'm dongui bon resultat; perque ha de saber que jo, mal m' está el dirho, soch bastant peluda y molts cops m' avergonyeixo al presentarme ab un bigotet que 'l donaría á qualsevol jove.

Fins he probat de ferme afeytar y encare m' ha crescut mes el pèl.

Si vosté es tan *sabi* y tan amable de donarme algun consell ó algun remey que 'm *pebi*, jo quedaré molt satisfeta y molt pelada.

Dispensi de la seva admiradora

SEBASTIANA COCA DE SALVADÓ.»

«Sra. D.ª Sebastiana Coca de Salvadó.

Molt senyora méva: Avans que tot dech manifestarli que, á més de sentirme honrat ab la seva consulta, la celebros en gran manera per la índole á que perteneix. ¿De modo que vosté es bastant peluda? Ja lligaría caps ab mí; diuhen qu' allá hont hi ha pèl hi ha alegria, y un servidor té un malhumor que, no ho sé, pero, si 'l ditxo es cert, tot jo dech semblar una montanya *Pelada*.

De la seva atenta 's desprén que lo que li amarga l' existencia de la vida son uns pèls mes ó menos pronunciats que li han surtit á sota 'l nas; y á fé que, encare que no tinch el gust de conéixerla, pel meu *idem* un bigotet á sota 'l nas li ha d' estar de perilla. Sápiga, donchs, pel seu descans, que no hi ha cosa més fácil d' arreglar que aquesta de treure pèls, sense necessitat d' apelar á específichs ni navajas. Y entengui que al dir pèls parlo dels que surten á la fás del cútis de la cara ó á altra part del cós, que si 's tractés de pèls á la llengua llavors la curació sería cosa més peluda; per més que ab vosté no resaría, ja que las donas no n' hi acostuman á tenir gayres.

Dos son las fórmulas que li recomano á *cuál más eficaz*:

Després de ben afeytada, úntis la part hont hi creix el pèl ab goma arábica desfeta en sanch de rata-pinyada.

O bé; fassi la mateixa operació ab excrements de gat diluït, en vinagre. (En sério y es probat.)

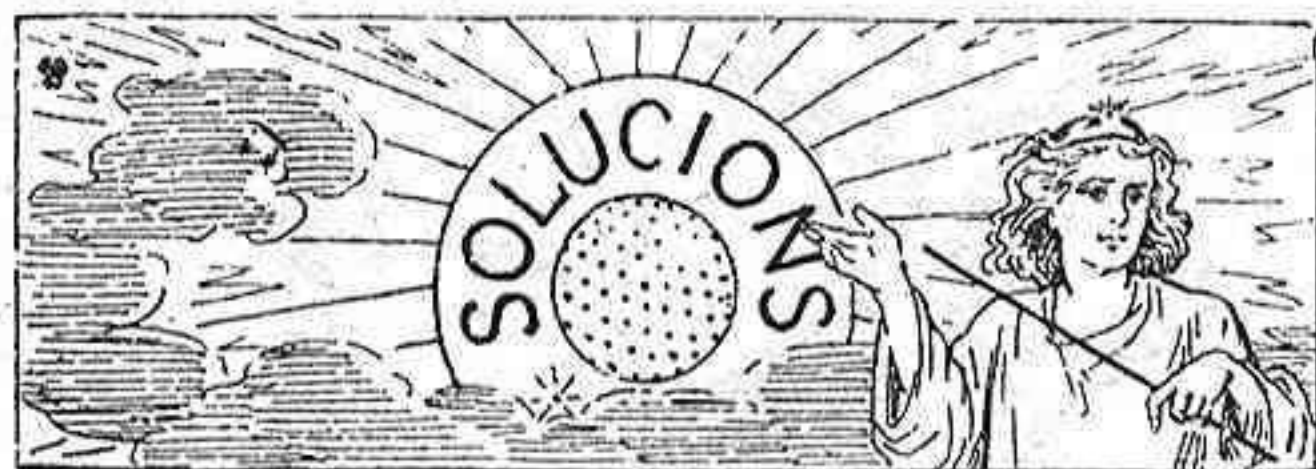
Si aquestos excelents remeys haguessin arribat, en el seu temps, á orelles del rey Wifred lo Pelós, no hauría anat fet un modernista com anava, ab el pèl-ruch á coll-y-bé. Y 'ls *catalaneros* l' haurían pogut presentar mes net de clatell, sense que cap *tirano* hi hagués tingut res que dir, ni aquells qu' en tot troban pèls.

Fassi, donchs, vosté lo que deixo dit y aquest borrisol, que, més que borrisol sembla un mostatxo de carrabiner, li desapareixerá com per encant, sobre tot si ho fá ab tots els pèls y senyals. Y aixís fentho, en compte de passar per un home disfressat com ara, li quedará un débil sombrejat que vindrá á ser una gracia més de las moltas que vosté atesora. Y allavoras, algun día, encare potser será capassa d' enamorar algún municipal pel pèl.

Y aixó serán las conseqüencias del pal-pel-pil-pol-pul.

Disposi de tota la ciencia y paciència de son afm. S. S, q. b. s. p.

EL SABI DEL CALAIX.»

Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Ca-sa-da.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Arma—Rama.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Nabucodonosor.*
- 4.ª GEROGLÍFICH.—*Per finestras las casas.*

XARADA

Una bestia es la *primera*:
una nota es la *segona*;
lo mateix dona el *tercera*,
y 'l *Total*, un nom de dona.

E. ZOLA Y B.

ANAGRAMA

A *total* promet anar
l' hereuhet de can Ribot,
quan se casi ab la Pilar
puig li professa molt *tot*.

RITETA DEL BOUS

TRENCA-CLOSCAS

ELENA DIAS Y SOLS

Formar ab aquestas lletres lo títul d' una aplaudida comedia catalana.

ALBERTET DE VILAFRANCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8.	—Nom de dona.
3	3	2	5	4	7	8.	—Fruyta.	
5	8	7	2	3	8.	—Capital.		
6	3	6	7	8.	—Nom de dona.			
3	4	3	8.	—» » »				
7	4	5.	—Tothom ne té.					
5	2.	—Musical.						
5.	—Consonant.							

NOY DE LAS MOSTRAS.

CONVERSA

- ¿Ahont es Rosó 'l meu marit?
—A casa la seva germana.
—Quína?
—La que hem anomenat entre tot dos qu' está al carrer que tu has dit.

GEROGLÍFICH

X
P O O T
I R I
L I M O
N I

XECH DE LLANSÁ

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Obra nueva

G. SERGI
DECADENCIA
DE LAS
NACIONES
LATINAS

BIBLIOTECA MODERNA
DE CIENCIAS SOCIALES
PUBLICADA BAJO LA DIRECCIÓN
DE ALFREDO CALDERÓN Y
S. VALENTÍ CAMP

Un tomo en 8.º mayor, Ptas. 3.

Obra nueva de F. PÍ Y ARSUAGA

EL PROCESO
DE CRISTO

INTERESANTE RELATO DE ESTA CÉLEBRE CAUSA
Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

Nueva

FISIOLOGÍA DEL MATRIMONIO

POR
H. DE BALZAC
Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

NUEVA LEY ELECTORAL
para diputados á Córtes

Un tomo encuadernado, Pesetas 2.

OBRAS DE ENRICH DE FUENTES

PROSA Un tomo en 8.º, Ptas. 3
ESTUDIS » » » 3

Obra nueva de E. SIENKIEWICZ

POR LA PATRIA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

Nova edició

Poemas de mar PER APELES MESTRES
Preu 2 pessetas

Acaba de publicarse

EL TRABAJO

POR **EMILIO ZOLA**

Versión española de

DON LEOPOLDO ALAS (Clarín)

Dos tomos en 8.º, Ptas. 4.

TOMO 76

Colección *Diamante* (Edición López)

DE CARNE Y HUESO

por el notable escritor

ANTONIO ZOZAYA

Un tomo, Ptas. 0'50.

Demá dissapte, día 27

LA CAMPANA DE GRACIA

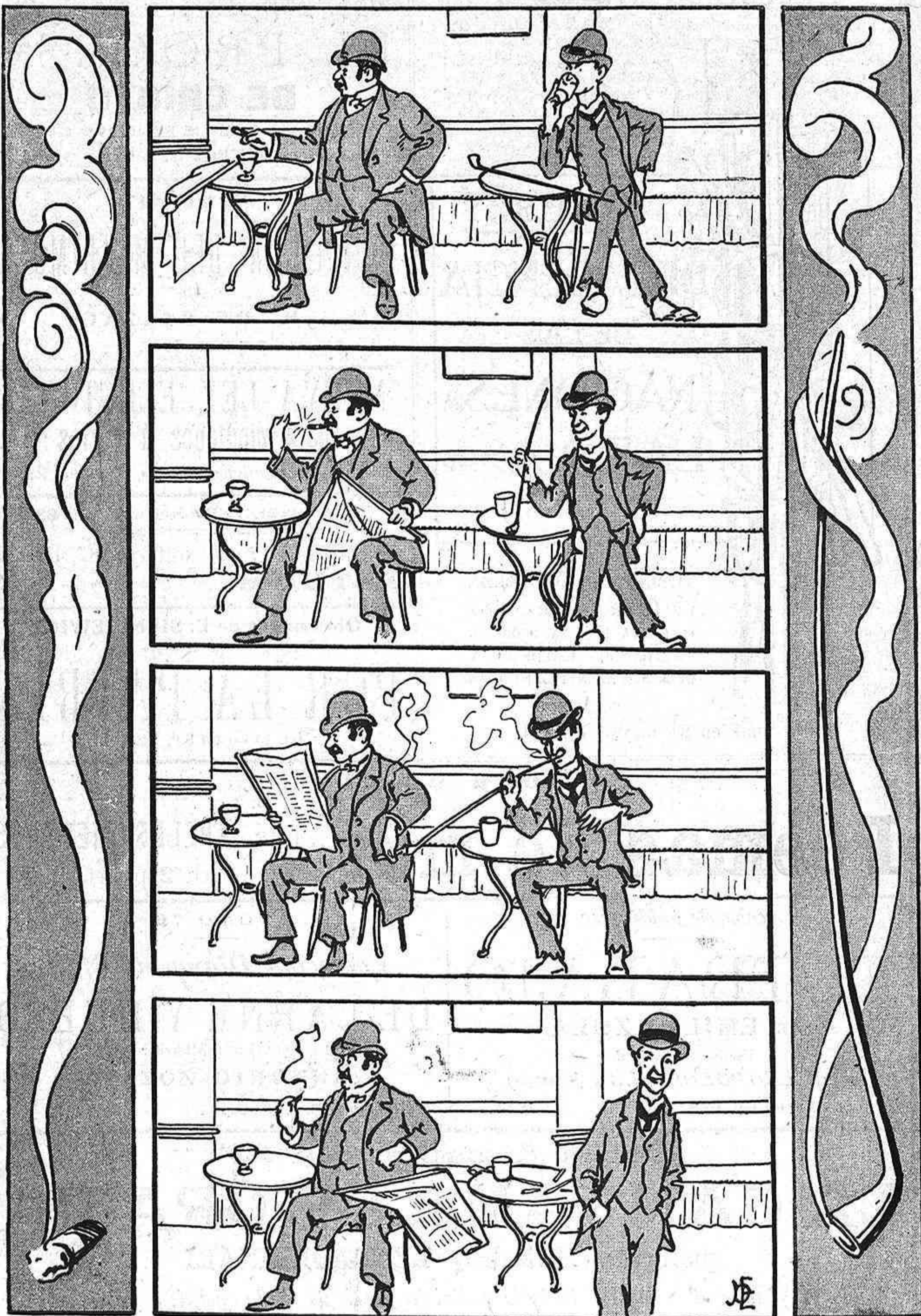
publicará **NÚMERO EXTRAORDINARI**

Vuyt planas d' escullits traballs satírichs dedicats á la política palpitant

Variat text = Intencionats dibuixos = DEU CÉNTIMS

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

UN CAPITUL DE LA VIDA BOHEMIA

De com se pot fumar bé,
ni que no 's tingui tabaco,
ab l' auxili d' una pipa
d' aquellas de gran tamanyo.